ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Кафедра теорії і історії мистецтв

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
_____Марина ТОКАР
«___»_____2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇДИСЦИПЛІНИ

ОК 14 «ТЕОРІЯ МИСТЕЦТВ»

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший(бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий)

галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

спеціальність В4 Образотворче мистецтво та реставрація

спеціалізація В4.03 Мистецтвознавство

освітня програма Мистецтвознавство

факультет Образотворче мистецтво

ХДАДМ 2026

2

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія мистецтв» для здобувачів вищої освіти 1-2 курсу першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»
ОПП Мистецтвознавство

Розробник: Мельничук Л.Ю., доцент кафедри теорії і історії мистецтв, кандидат мистецтвознавства _____ Людмила МЕЛЬНИЧУК
(підпис) (ім'я та прізвище)

Робоча програма розроблена кафедрою ТІМ
та затверджена протокол від «05» травня 2026 року № 15

Завідувач кафедри _____ Вікторія БОГДАНОВА-НАЙДЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

Гарант освітньої програми _____ Людмила МЕЛЬНИЧУК
(підпис) (ім'я та прізвище)

УЗГОДЖЕНО
Декан факультету ОМ _____ Ольга ІВАЩЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Методичною радою ХДАДМ
Протокол від «24» червня 2026 року № 26-04

АНОТАЦІЯ до навчальної дисципліни «Теорія мистецтва»

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія мистецтв» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Мистецтвознавство» першого бакалаврського рівня вищої освіти.

На вивчення навчальної дисципліни «Теорія мистецтва» відводиться:
- осінній семестр 1 року навчання: 90 годин (45 год. аудиторної роботи – 24 лекційних і 21 семінарських занять і 45 год. самостійної роботи) для студентів денної форми навчання; 11 год. аудиторної роботи і 79 год. самостійної роботи для студентів заочної форми навчання / 3 кредита ECTS.
- весняний семестр 1 року навчання: 90 годин (45 год. аудиторної роботи – 24 лекційних і 21 семінарських занять і 45 год. самостійної роботи) для студентів денної форми навчання; 11 год. аудиторної роботи і 79 год. самостійної роботи для студентів заочної форми навчання / 3 кредита ECTS.
- осінній семестр 2 року навчання: 120 годин (60 год. аудиторної роботи – 32 лекційних і 28 семінарських занять і 60 год. самостійної роботи) для студентів денної форми навчання; 15 год. аудиторної роботи і 105 год. самостійної роботи для студентів заочної форми навчання / 4 кредита ECTS.

SYNOPSIS for the Course “Art Theory”

The syllabus for the course “Art Theory” has been developed in accordance with the educational and professional program “Art History” at the first bachelor’s level of higher education.

The following time allocation is designated for the course “Art Theory”:

- Fall semester of the first year of study: 90 hours (45 hours of classroom instruction—24 lectures and 21 seminars—and 45 hours of independent study) for full-time students; 11 hours of classroom instruction and 79 hours of independent study for part-time students / 3 ECTS credits.
- Spring semester of the first year of study: 90 hours (45 hours of classroom work—24 lectures and 21 seminars—and 45 hours of independent study) for full-time students; 11 hours of classroom work and 79 hours of independent study for part-time students / 3 ECTS credits.
- Fall semester of the second year of study: 120 hours (60 hours of classroom work—32 lectures and 28 seminars—and 60 hours of independent study) for full-time students; 15 hours of classroom work and 105 hours of independent study for part-time students / 4 ECTS credits.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма здобуття освіти</td><td>заочна форма здобуття освіти</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів –10</td><td>Галузь знань
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td>Спеціальність
В4 Образотворче мистецтво та реставрація</td><td colspan="2">Мова навчання:
українська</td></tr>
<tr><td>Модулів – 6</td><td rowspan="5">Освітня програма
Мистецтвознавство</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів– 12</td><td>1, 2</td><td></td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин - 300</td><td colspan="2">Семестри</td></tr>
<tr><td></td><td>1, 2, 3</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="11">Тижневих годин для денної/заочної форми навчання:
Аудиторних
1-й семестр - 3
2-й семестр - 3
3-й семестр - 4</td><td rowspan="11">Рівень вищої освіти
перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>80</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>70</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>150</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
Залік/Дифзалік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є поняття мистецтвознавчого образно-стилістичного аналізу творів мистецтва та проблематика мистецтвознавства

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни: Історія зарубіжного мистецтва, Історія світової культури, Міфологія, Основи наукових досліджень

Зміст навчальної дисципліни передбачає виконання:
Модуль 1. Вступ до мистецтвознавства
Модуль 2. Аналіз творів живопису
Модуль 3. Аналіз творів графіки і скульптури

Метою викладання навчальної дисципліни є: формування необхідної наукової бази та понятійного апарату; навичок образно-стилістичного аналізу, систематизації та класифікації художніх творів.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення особливостей створення і розвитку художнього образу, мистецтвознавчий образно-стилістичний аналіз творів мистецтва, інтерпретація творів мистецтва, проблематика мистецтвознавства тощо.

3. Компетентності та програмні результати навчання навчальної дисципліни (згідно з освітньою програмою)

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ: ЗК2 - Здатність зберігати і примножувати культурномистецькі, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство. ЗК6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК9 Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФК1 Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища. ФК2 Здатність володіти основними класичними	ПР2 Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях. ПР8 Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення композиційних рішень, аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу ПР9 Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід. ПР14 Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва,

і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки. ФК6 Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі. ФК9 Здатність використовувати професійні знання у практичній мистецтвознавчій діяльності.	декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі. ПР15 Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Вступ до мистецтвознавства

Змістовий модуль 1. Мистецтво: морфологія, функції, виражальні засоби

Тема 1. Вступ до курсу, його предмет і структура. Поняття мистецтва. Проблема класифікації мистецтв, види та їх загальна характеристика. Мистецтво в історико-хронологічному дискурсі (епоха, стиль, напрям). Поняття регресу і прогресу в мистецтві.

Тема 2. Види, жанри, техніки образотворчого мистецтва: загальна характеристика. Сюжетне вирішення твору мистецтва. Класифікація сюжетів у мистецтві (міфологічні, історичні, релігійні, побутові).

Тема 3. Художній образ та його сприйняття. Функції мистецтва. Мистецтво і суспільство. Особистість глядача й процес сприйняття. Поняття мистецтва і художньої творчості. Автор як учасник творчого процесу в мистецтві.

Тема 4. Форма мистецького твору та її складові. Основні категорії та виражальні засоби художнього формотворення. Аналіз комплексу ознак формотворення.

Змістовий модуль 2. Мистецтвознавство як фах

Тема 5. Мистецтвознавство як історична дисципліна. Становлення мистецтвознавства як наукової галузі (короткий опис). Головні завдання мистецтвознавства.

Тема 6. Форми мистецтвознавчої роботи. Арт-критика. Дослідницька робота. Художній музей, галерея, виставковий простір. Аукціон. Бібліотека мистецтвознавця та її роль у фаховій роботі.

Тема 7. Художні академії як осередки теорії та практики мистецтва. Мистецька освіта України. Мистецькі школи України. ХДАДМ.

Тема 8. Майстерні ХДАДМ (образотворче мистецтво і дизайн), їх становлення, специфіка, провідні майстри. Майстер-класи.

Модуль 2. Аналіз творів живопису

Змістовий модуль 3. Художній образ і твір мистецтва

Тема 9. Створення і сприйняття художнього образу. Інтерпретація твору Створення художнього образу як процес творчості. Художній образ і твір мистецтва. Образно-змістовна структура твору. Об'єктивні та суб'єктивні фактори образності. Інтерпретація твору. Художній образ в авторській інтерпретації, у сприйнятті сучасників і нащадків. Художня критика.

Тема 10. Художній твір в мистецькому контексті. Жанрова типологія мистецтва. Художній стиль, напрямок, течія. Національна школа. Художній метод. Творча манера, почерк. Новаторство, традиція в мистецтві.

Тема 11. Художній твір в соціокультурному контексті. Мистецтво і природній простір. Час. Митець і публіка. Сприйняття художнього образу як процесс сотворчості (враження, вербалізація враження). Зображення і глядач. Раціональний аналіз та емоційне сприйняття. Як працювати з твором мистецтва.

Тема 12. Художня картина світу. Світ і художня картина світу. Основні ідеї певних художніх систем – Природа, Бог, Людина, Соціум, Цивілізація

Змістовий модуль 4. Структурні елементи стилістичного аналізу твору

Тема 13. Художній твір. Види аналізу. Мистецтвознавчий образно-стилістичний аналіз. Формальний аналіз. Порівняльний аналіз.

Тема 14. Формальний аналіз. Композиція. Ритм. Перспектива. Форма-функція-образ. Формат. Регулярне поле. Візуальне сприйняття об'ємної форми: засоби визначення „верху" та „низу". Композиційна схема. Принципи розташування елементів зображення у просторі. Симетрія. Ритм і зміст. Перспектива – простір. Види перспективи. Рух – атрибут простору та форми. Статика, динаміка. Просторова вісь. Лінія горизонту. Просторові концепції.

Тема 15. Рисунок. Колорит Рисунок – форма. Види контурів. Пропорція. Світло і тінь. Аналіз освітлення у творі мистецтва. Мова колориту. Колір, тон, теплі та холодні кольори. Символіка кольорів в мистецтві. Домінанта кольору в картині. Контраст. Вплив світла і тіні на колір предмету. Прийоми аналізу колористичної гами. Способи з'єднання фарб. Основні форми живописного мазка. Аналіз фактури живописного твору.

Тема 16. Сюжет, тема, ідея художнього твору. Цілісне сприйняття художнього образу. Композиція твору. Об'єкт, предмет зображення. Мова мистецтва та сюжет, тема, ідея. Композиційний центр. Приклади аналізу в мистецтвознавчій літературі. Порівняльний аналіз.

Модуль 3. Аналіз творів графіки і скульптури

Змістовий модуль 5. Аналіз творів графіки

Тема 17. Створення і сприйняття художнього образу. Інтерпретація твору. Місце графіки в образотворчому мистецтві. Унікальна графіка, друкована графіка. Графічні техніки та матеріали. Малюнок як основа графічного мистецтва. Олівцевий малюнок. Малюнок тушшю. Малюнок м'якими матеріалами. Техніки, що мають ознаки графіки і живопису: пастель, акварель.

Тема 18. Особливості сприйняття творів унікальної графіки. Жанри графіки. Графічний образ. Серії графічних творів Самостійний етюд. Станкова графіка, книжкова графіка. Допоміжна графіка, навчальний малюнок. Історичний, соціокультурний контекст твору. Порівняння, алегорія, метафора.

Тема 19. Друкована графіка. Книжкова графіка. Оригінальна гравюра – естамп, репродукційна гравюра. Техніки і матеріали гравюри. Глибокий друк (гравюра на металі, меццотінто, суха голка, офорт, акватинта). Високий друк (ксилографія, ліногравюра, автоцинкографія). Плоский друк (літографія, офсет, альграфія). Трафаретний друк (шовкографія). Плакат.

Тема 20. Особливості графічних засобів вираження. Схожість та відмінність від творів живопису. Лаконізм графічної мови. Лінія- штрих пляма. Види контурів. Пропорції, масштаб. Лінія горизонту. Композиція. Композиційна сітка. Простір. Перспектива. Ритмічна побудова. Світлотінь. Колорит. Графічний образ та слово. Шрифти, орнаменти. Ідея, сюжет, тема твору.

Змістовий модуль 6. Аналіз творів скульптури

Тема 21. Скульптура як вид образотворчого мистецтва. Ідейно-образна функція скульптури. Основні різновиди круглої скульптури. Різновиди рельєфу. Пластика малих форм. Особливості тематичного репертуару скульптури. Жанри.

Тема 22. Скульптурні матеріали і техніки. Скульптурні матеріали та їхній зв'язок з пластичною структурою, напрямом та змістом пластичної форми. Засоби обробки пластичної форми та їх значення в мистецтві скульптури. Принципові особливості скульптурної техніки (ліплення, ваяння, відливка, чеканка).

Тема 23. Образ, інтерпретація твору скульптури. Специфіка аналізу образу скульптурного твору. Поняття особливого і загального в скульптурі. Історичний, соціокультурний контекст твору. Порівняння, алегорія, метафора.

Тема 24. Засоби художньої виразності в скульптурі. Скульптура у порівнянні з живописом та графікою. Композиція в скульптурі. Багатофігурна і однофігурна композиції. Простір і форма. Співвідношення скульптури та конкретного архітектурного чи природного простору. «Графічність» і «живописність» у скульптурі. Ідея, сюжет, тема.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	пр.	лаб.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1.						
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Вступ до курсу, його предмет і структура. Поняття мистецтва.	6	3				3
Тема 2. Види, жанри, техніки образотворчого мистецтва: загальна характеристика.	12	3	3			6
Тема 3. Художній образ та його сприйняття. Функції мистецтва. Мистецтво і суспільство.	12	3	3			6
Тема 4. Форма мистецького твору та її складові. Основні категорії та виражальні засоби художнього формотворення.	12	3	3			6
Разом за змістовим модулем 1	**42**	**12**	**9**			**21**
Змістовий модуль 2.						
Тема 5. Мистецтвознавство як історична дисципліна. Становлення мистецтвознавства як наукової галузі	12	3	3			6
Тема 6. Форми мистецтвознавчої роботи. Арт-критика. Дослідницька робота.	12	3	3			6
Тема 7. Художні академії як осередки теорії та практики мистецтва (історія виникнення). Мистецька освіта України.	12	3	3			6
Тема 8. Майстерні ХДАДМ (образотворче мистецтво і дизайн), їх становлення, специфіка, провідні майстри.	12	3	3			6
Разом за змістовим модулем 2	**48**	**12**	**12**			**24**
Модуль 2 **Змістовий модуль 3.**						
Тема 9. Створення і сприйняття художнього образу. Інтерпретація твору	6	3				3
Тема 10. Художній твір в мистецькому контексті	12	3	3			6
Тема 11. Художній твір в соціокультурному контексті	12	3	3			6
Тема 12. Художня картина світу	12	3	3			6
Разом за змістовим модулем 3	**42**	**12**	**9**			**21**
Змістовий модуль 4.						

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	пр.	лаб.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 13. Художній твір. Види аналізу	12	3	3			6
Тема 14. Формальний аналіз. Композиція. Ритм. Перспектива	12	3	3			6
Тема 15. Рисунок. Колорит	12	3	3			6
Тема 16. Сюжет, тема, ідея художнього твору	12	3	3			6
Разом за змістовим модулем 4	**48**	**12**	**12**			**24**
Змістовий модуль 5.						
Тема 17. Графіка як вид образотворчого мистецтва. Унікальна графіка	8	4				4
Тема 18. Особливості сприйняття творів унікальної графіки	16	4	4			8
Тема 19. Друкована графіка	16	4	4			8
Тема 20. Особливості графічних засобів вираження	16	4	4			8
Разом за змістовим модулем 5	**56**	**16**	**12**			**28**
Змістовий модуль 6.						
Тема 21. Скульптура як вид образотворчого мистецтва	16	4	4			8
Тема 22. Скульптурні матеріали і техніки	16	4	4			8
Тема 23. Образ, інтерпретація твору скульптури	16	4	4			8
Тема 24. Засоби художньої виразності в скульптурі	16	4	4			8
Разом за змістовим модулем 6	**64**	**16**	**16**			**32**
Всього годин	**300**	**80**	**70**			**150**

6. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Види, жанри, техніки образотворчого мистецтва.	3
Тема 2. Поняття мистецтва і художньої творчості.	3
Тема 3. Образотворчі мистецтва: сюжет, композиція, фактура, колорит, ритм	3
Тема 4. Становлення мистецтвознавства як наукової галузі	3
Тема 5. Форми мистецтвознавчої роботи.	3
Тема 6. Художні академії як осередки теорії та практики мистецтва (історія виникнення)	3
Тема 7. Функції мистецтва. Головні завдання мистецтвознавства.	3
Тема 8. Мистецтвознавчі джерела до курсу. Як вивчати твір мистецтва	3
Тема 9. Мистецький твір. Каталожні дані. Опис твору	3
Тема 10. Аналіз художнього образу. Евристичні питання. Алегорія. Символи	3
Тема 11. Аналіз живописного твору. Композиція. Ритм. Перспектива	3
Тема 12. Аналіз живописного твору. Рисунок. Колорит	3
Тема 13. Цілісне сприйняття художнього образу. Сюжет, тема, ідея художнього твору	3
Тема 14. Порівняльний аналіз творів мистецтва.	3
Тема 15. Графічний твір. Каталожні дані. Техніка, матеріали	4

Тема 16. Іконографія , історико- культурний контекст графічного твору	4
Тема 17. Приклади різних технік друкованої графіки	4
Тема 18. Приклади різних технік графіки з подібною іконографією	4
Тема 19. Образ у скульптурі, створений мистцем, і у сприйнятті глядачів	4
Тема 20. Класична і сучасна скульптура. Засоби виразності	4
Тема 21. Джерела до курсу. Таблиці і пам'ятки	4
Всього	**70**

7. Теми семінарських занять

№ з/м	Назва теми	Кількість годин
1 з/м		

8. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Естетична, комунікативна, інформаційна, суггестивна, гедоністична, евристична, візіонерська функції мистецтва.	3
Тема 2. Просторові види мистецтва	6
Тема 3. Проблема свободи творчості в різні історичні епохи	6
Тема 4. Масове та елітарне мистецтво	6
Тема 5. Еклектика, стилізація та інтерпретація.	6
Тема 6. Міждисциплінарні зв'язки мистецтвознавства з філософією, естетикою, психологією, соціологією	6
Тема 7. Формування методологічного інструментарію мистецтвознавства у XIX-XX ст.	6
Тема 8. Проблема критеріїв та об'єктивності художньо-критичної діяльності.	6
Тема 9. Художній образ в авторській інтерпретації, у сприйнятті сучасників і нащадків	3
Тема 10. Новаторство, традиція в мистецтві	6
Тема 11. Митець і публіка	6
Тема 12. Враження від твору мистецтва, вербалізація враження	6
Тема 13. Просторові концепції	6
Тема 14. Основні форми живописного мазка	6
Тема 15. Приклади аналізу в мистецтвознавчій літературі	6
Тема 16. Розуміння категорії «гармонія форми»	6
Тема 17. Ілюстрації. Естамп. Плакат	4
Тема 18. Малюнок як основа графічного мистецтва	8
Тема 19. Симетрія та асиметрія, контраст та нюанс в композиції	8
Тема 20. Термінологічний апарат	8
Тема 21. Категорії просторової форми: простір, об`єм, площина	8
Тема 22. Засоби організації статичної та динамічної скульптури	8
Тема 23. Головні властивості просторових форм	8
Тема 24. Пропорції як засіб упорядкування та встановлення закономірних взаємозв'язків	8
Всього годин	**150**

9. Методи навчання

Лекція, розповідь, пояснення.

Бесіда, дискусія.
Ілюстрування: використання таблиць, схем.
Аналіз конкретних робіт на виставках.
Практичні роботи. Вправи (усні, письмові, графічні).

10. Методи контролю

Самостійна робота, тестування, усне опитування, конспектування мистецтвознавчих джерел, виконання письмових завдань, модульна контрольна робота.

11. Критерії оцінювання результатів навчання:

загальні критерії оцінювання результатів навчання;

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A —** за шкалою ECTS) Здобувач/ка вищої освіти демонструє глибоке знання першоджерел та творів мистецтва, вільну орієнтацію в базовій літературі до курсу, належне володіння мовою мистецтва у висновках та узагальненнях, має достатньо високий рівень художньо-мистецького мислення, ерудований у питаннях історії мистецтва та розуміє особливості мистецтвознавчого підходу до явищ образотворчого мистецтва. Вміє застосовувати одержані знання для аналізу творів мистецтва

82–89 балів («добре» за національною шкалою, **B —** за шкалою ECTS) Здобувач/ка вищої освіти здатний узагальнювати й систематизувати матеріал з курсу, демонструє асоціативні зв’язки між творами образотворчого мистецтва та життєвими явищами. Проявляє ініціативу на заняттях, добре обізнаний з джерельною базою з курсу. Утім допускає неточності і незначні помилки у викладенні матеріалу, аналізуванні творів мистецтва.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) Здобувач/ка вищої освіти усвідомлює зміст, проблематику завдань теорії мистецтва, але допускає несуттєві неточності у використанні спеціальної художньої термінології, трапляються поодинокі недоліки в інтерпретації художнього образу й аналізі творів образотворчого мистецтва; Здобувач/ка не завжди самостійно систематизує й узагальнює художній матеріал.

64–74 бали («задовільно» за національною шкалою, **D —** за шкалою ECTS) Здобувач/ка вищої освіти в недостатньому обсязі опанував матеріал курсу, виконані роботи мають багато значних недоліків, погана відвідуваність лекцій і практичних занять.

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує здобувач/чка, який в недостатньому обсязі опанував матеріал

курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, FX — за шкалою ECTS) Здобувач/ка вищої освіти однозначно характеризує мистецькі явища, демонструє слабо сформоване художньо-естетичне мислення, володіє незначною частиною термінологічного мінімуму. Невиконання запланованого обсягу робіт, погана відвідуваність, пропуск рубіжного контролю

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує здобувач/чка, який не володіє знаннями з усіх модулів курсу, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав диференційного заліку. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ЗАЛІК

Поточне тестування та самостійна робота										**Сума**
1 модуль										
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2					
Т1	Т2	Т3	Т4	СР	Т5	Т6	Т7	Т8	СР	100
0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	
Поточне тестування та самостійна робота										**Сума**
2 модуль										
Змістовий модуль №3					Змістовий модуль №4					
Т1	Т2	Т3	Т4	СР	Т5	Т6	Т7	Т8	СР	100
0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	
Поточне тестування та самостійна робота										**Сума**
3 модуль										
Змістовий модуль №5					Змістовий модуль №6					
Т1	Т2	Т3	Т4	СР	Т5	Т6	Т7	Т8	СР	100
0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10	

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
75-81	**C**		
64-74	**D**	задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1 Wölfflin H. Principles of Art History: The Problem of the Development of Style in Later Art. NY: Dover Publications. 1950. https://s3.amazonaws.com/arena-attachments/329532/c75bc5c9d892c9e53bced5d8bc234c8a.pdf

Gombrich E.H. The Story of Art. NY : Phaidon Press.1995. https://royallib.com/read/gombrih_ernst/istoriya_iskusstva.html#20480

Альбоми з образотворчого мистецтва, ілюстративний матеріал згідно тем курсу.

14. Рекомендована література

Основна:

1. Бергер, Джон. Мистецтво бачити / пер. з англ. Київ, 2020.
2. Берд, Майкл. 100 ідей, що змінили мистецтво/ пер. з англ. Київ, 2018.
3. Білецький П.О. Мова образотворчих мистецтв. Київ, 1973.
4. Ґомперц, Вілл. Думай як митець / пер. з англ. Київ, 2018.
5. Вудфорд, Сьюзен. Як розглядати картини / пер. з англ. Київ, 2023. искусства.
6. Іттес, Йоганнес. Мистецтво кольору : Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ, 2022.
7. Коннов О. Історична динаміка художнього стилю. Київ, 2015.
8. Овсійчук В.А. Українське малярство X – XVШ століть: проблеми кольору. Львів, 1996. .
9. Опанасюк О. Художній образ: структурна феноменологія і типологія форм. Дрогобич, 2004.
10. Ракітін В.І. Мистецтво бачити. Київ, 1973. М.,
11. Фартінг, Стівен. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Київ, 2019.
12. Arnheim, Rudolf: Art and Visual Perception: A Psychology of the Creative Eye. Berkeley and Los Angeles. 1954, 1974.
13. Arnold, Dana. A short Book about Art. London, 2015.
14. Panofsky, Erwin. Perspective as Symbolic Form. New York, 1927, 1997
15. Panofsky, Erwin. Idea: A Concept in Art Theory. 1968.
16. Wölfflin, Heinrich. Classic Art: An Introduction To The Italian Renaissance. London, 1899, 1952, 1953, 1961, 1980, 1994.
17. Wölfflin, Heinrich. Renaissance und Barock. London, 1888, 1908, 2016.

Допоміжна:

1. Зонтаґ С. «Проти інтерпретації» та інші есе. Львів, 2006.
2. Естетика: навч. посіб. / М.П. Колесніков, О.В. Колеснікова, В.О. Лозовой та ін. Київ, 2004.
3. Естетика: підручник / [за заг. ред. Л.Т. Левчук]. Київ, 2006.
4. Касіян В. Мистецтво графіки. Київ, 1960.

5. Кириченко М., Кириченко І. Основи образотворчої грамоти: навч. посіб. Київ, 2002.
6. Клековкін О. Мистецтво: Методологія дослідження: методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Київ, 2017.
7. Клочко, Діана. 65 українських шедеврів. Визнані й неявні. Київ, 2019.
8. Король А. Теоретичні аспекти класифікації пластичних мистецтв. *Молодь і ринок*. Вип. 1. 2012.
9. Малицька О. Образотворче мистецтво з методикою навчання. Бердянськ, 2016.
10. Матеріали і техніка олійного живопису: навч. посібник / укладач : О. Я. Музика. Умань, 2013.
11. Мітіна В. Естетика і мистецтво. Київ, 2003.
12. Образотворче мистецтво. Енциклопедичний словник-довідник Київ, 2007
13. Осипчук М., Басанец О. Рисунок як засіб пізнання дійсності художником. *Нові технології навчання*, вип. 90, 2017.
14. Семашко О. Соціологія мистецтва: навчальний посібник. Київ, 2003.
15. Сторі Дж. Теорія культури та масова культура. Київ, 2005.
16. Тимофієнко В. І. Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття. Київ, 2002.
17. Яковлєв М. І. Композиція + геометрія. Київ, 2007.
18. Bazin, German. Histoire de l'histoire de l'art: De Vasari à nos jours. Paris. 1986.
19. Panofsky, Erwin. L'oeuvre d'art et ses significations: Essais sur les "arts visuels". Paris. 1969.
20. Winkelmann, J. Reflections on the Imitation of Greek Works in Painting and Skulpture. Chicago, 1987.

15. Інформаційні ресурси

Музеї Ватікану https://www.museivaticani.va
Галерея Уффіці (Флоренція) https://www.uffizi.it/en/the-uffizi
Лувр https://www.louvre.fr/en
Британський музей https://www.britishmuseum.org/
Музей Прадо https://www.museodelprado.es/
Tate Britain (Лондон) https://www.tate.org.uk/visit/tate-britain
MoMA NY (Нью-Йорк) https://www.moma.org
Національний художній музей України https://namu.ua
Музей мистецтв ім. В. і Б. Ханенків, Київ https://khanenko.museum/
Музей східного і західного мистецтва, Одеса
https://oweamuseum.odessa.ua/
Національний музей ім. А. Шептицького у Львові https://nml.com.ua/
Харківський художній музей https://artmuseum.kh.ua/
Національна бібліотека України ім. В, Вернадського
http://www.nbuv.gov.ua/node/123

Харківська державна наукова бібліотека. В.Г. Короленко https://korolenko.kharkov.com/
The Bibliothèque Nationale de France https://www.bnf.fr/en/bibliotheque-nationale-de-france-catalogue-general